

NACZELNE DOWODZTWO W.P.

Warszawa dn. 22 sierpnia 1919 r.

1365/92

/SZTAB GENERALNY/

W. Nr. 10236/II.

DO

ADJUTANTURY GENERALNEJ NACZ. DOW.

Przesyła się do wiadomości.

Za zgodność:

Bohdan K...

m.p.

Haller

pułkownik.

NACZELNE DOWODZTWO WOJSK POLSKICH
ADJUTANTURA GENERALNA
WARSZAWA

L. Dz. 1365/92 dnia 28 / VIII 1919 r.

złącz. Wydział

107 159

Warszawa, dnia 7 sierpnia 1919 r.

W.Nr.9145/II.

Instrukcja dla rokowań o zawieszenie broni
z delegacją ukraińską w Dęblinie.

1. Pomimo zerwania 16.6.b.r. zawartych we Lwowie umów o zawieszenie broni między delegacją polską, pod przewodnictwem gen. Rodziewicza, a delegacją ukraińską wysłaną z ramienia głównego atamana wojsk ukraińskich, Petlury, pod przewodnictwem atamana Delwiga, Nacz. Dow. W.P. zgadza się jednak na ponowne prowadzenie pertraktacji z przybyłą z ramienia Petlury 19.7. b.r. do Lwowa, pod przewodnictwem pułk. Szt. Gen. Lipki, nową delegacją ukraińską.

Nacz. Dow. W.P. daje przez to ponowny wyraz swej niezmięnionej chęci i woli zaprzestania walk i uregulowania pokojowego współżycia obu narodów.

2. W skład delegacji ukraińskiej wchodzi:

Pułk. Szt. Gen. Lipko, jako przewodniczący,

Ppułk. " " Lewczuk,

Sot. " " Mszanicki,

" Magalas,

" Husar,

" Lucki.

3. Nacz. Dow. W.P. deleguje do pertraktacji o zawieszenie broni z powyżej wymienionymi delegatami ukraińskimi następujących członków:

Gen. por. Durskiego, jako przewodniczącego,

Ppułk. Horszowskiego,

Rotm. Berger,

Por. Biernackiego.

4. Jako miejsce pertraktacji wyznacza Nacz. Dow. W.P. - Dęblin

5. Pertraktacje należy prowadzić wyłącznie w imieniu Nacz. Dow. W.P. więc w charakterze czysto wojskowym.

6. Sprawa polityczna Galicji Wschodniej przedmiotem pertrak-

tacji być nie może.

7. Podstawą do dalszych wszelkich pertraktacji jest przyjęcie przez delegatów ukraińskich następujących punktów:

a/. linii demarkacyjnej polskiej na wschodnim brzegu Zbrucza / według wymagań taktycznych odnośnie do obrony tej rzeki /, od ujścia ku źródłom tej rzeki, a potem wzdłuż linii Wołoczyska - Bazalja - Szepetówka, dalej linja Korzec - Olewsk.

Szepetówka, jako węzeł kolejowy ma być wspólnym ze względu na konieczność użytkowania przez nas kolei Zbaraż - Szepetówka - Równe. Kwestje komendy miasta, dworca i t.p. szczegółowo w umowie uwzględnić: biorąc przytem pod uwagę konieczność zabezpieczenia polskich transportów. Dokładne wytyczenie linii rozgraniczającej w Szepetówce przeprowadzi specjalna komisja.

b/. ustalenie strefy neutralnej, położonej pomiędzy naszą linią na wschodnim brzegu Zbrucza, a zachodnim brzegiem rzeki Smotrycz, dalej Jachimowce - Bazalja.

Nacz.Dow.W.P. i główne dowództwo wojsk ukraińskich zobowiązuje się nie utrzymywać w tej strefie neutralnej żadnych wojsk. Służbę bezpieczeństwa w tej strefie pełnią komendy polskie.

c/. termin wypowiedzenia zawieszenia broni 5-cio dniowy. Na wypadek wkroczenia bolszewików w strefę neutralną wymaga sobie Nacz.Dow.W.P. wolną rękę w posuwaniu się na wschód względnie południowy wschód.

d/. ważność zawieszenia broni 30 dni od dnia podpisania układu. W razie przedłużenia należy 5 dni przed upływem układu nowy układ podpisać.

8. Odnośnie do proponowanej przez Petlurę kooperacji wojskowej z Ukraińcami przeciw bolszewikom Nacz.Dow.W.P. przychylając się w zasadzie do tej propozycji podejmie akcję na Równu.

Jednak kwestję bliższego określenia współdziałania wojskowego pozostawia się przedmiotem dalszych obrad, w miarę jak delegacja ukraińska przedstawi odnośne konkretne wnioski.

Sprawa ta może ^{być} rozpatrywana dopiero po przyjęciu przez dele-

gację ukraińską wszystkich naszych warunków i po oficjalnem zawarciu zawieszenia broni.

9. Oddanie wszystkich jeńców polskich ma nastąpić w przeciągu 15 dni od podpisania układu. Wzamin za to zobowiązuje się Nacz.Dow.W.P. oddać ²⁰⁰⁰⁰ ilość jeńców ~~podnieprzańskich~~ w tym samym czasie.

10. Rząd Petlury pozwala polakom osiadłym na Ukrainie, którzy schronili się przed bolszewikami na powrót do kraju i zabezpiecza im życie i mienie.

Dalsze instrukcje wyda Nacz.Dow.W.P. zależnie od przebiegu pertraktacji oraz konkretnych wniosków delegatów ukraińskich, nieprzewidzianych w powyższej instrukcji.

Przeprowadzenie połączenia Hughesem z Kamieńcem Podolskim zostało zarządzone.

O przebiegu pertraktacji należy Naczelne Dowództwo W.P. stale informować, do czego służy specjalnie w Dęblinie urządzona stacja Hughesa.

Warszawa, dnia 20 sierpnia 1919 r.

/ SZTAB GENERALNY /

1365/J2.

W.Nr.10236/II.

Przebieg

pertraktacji o zawieszenie broni na froncie ukraińskim pomiędzy Delegacją Ukraińską Głównego Atamana Petlury i Polską Delegacją wojskową z ramienia Naczelnego Dowództwa Wojsk Polskich, odbytych w Dęblinie w czasie od 10.sierpnia do 16.sierpnia 1919 r.

Dnia 10.sierpnia 1919 r. przybyła do obozu warownego Dęblin Delegacja ukraińska z płk.szt.gen. Lipko na czele o godzinie 7.30.

Delegacja polska z generałem-porucznikiem Durskim na czele przybyła dnia 9.sierpnia 1919 r. o godzinie 13.

Skład Delegacji polskiej z ramienia Naczelnego Dowództwa Wojsk Polskich wchodzi:

1. Generał-porucznik Trzaska Durski, jako przewodniczący,
2. Podpułkownik Horszowski Wiktor, jako członek,
3. Major Kamiński Antoni " "
4. Rotmistrz Berger Rudolf " "
5. Porucznik Biernacki Mieczysław " "
6. " Wielowieyski Zbigniew " "

W skład Delegacji Ukraińskiej z ramienia Głównego Dowódcy Ukraińskiej Narodnej Republiki Atamana Petlury wchodzi:

1. Pułkownik Szt.Gen. Lipko, jako przewodniczący,
2. Podpułkownik " " Lewczuk " członek,
3. Sotnik Mszaniecki " "
4. " Rucki " "
5. " Husar " "
6. " Magalas " "
7. " Rucki " tłumacz.

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

O godzinie 10. po wzajemnem przedstawieniu się członków Delegacji i wymianie listów uwierzytelniających zagaik posiedzenie Generał-por.Trzaska Durski, zaznaczając, że rozpoczyna pertraktacje w nadziei, iż doprowadzą one do zawieszenia broni, którego obie strony pragną i pożądamy, ponieważ jako dwa sąsiadujące narody będą mu-

siały w najbliższej przyszłości żyć w zgodzie i przyjaźni. Równocześnie prosi o zachowanie tajemnicy aż do ratyfikacji umowy o zawieszeniu broni.

Płk. Szt.Gen. Lipko odpowiada, że Głównie Dowództwo Wojsk Ukraińskich, pragnie dojść do porozumienia tem bardziej, że oba narody mają wspólnego wroga bolszewików, z którymi obecnie skuteczną walkę prowadzi.

Gen.-por. Durski odczytuje warunki i propozycje Nacz.Dow. W.P. / załącznik Nr.1./ i objaśnia na mapie linię frontu wraz z przyczółkami, strefę neutralną i linię rozgraniczającą działalność wojsk polskich od ukraińskich, w czasie nastąpić mającej wspólnej ofensywy przeciw bolszewikom w kierunku półn.-wsch. do Szepetówki i dalej na północ.

Po wysłuchaniu dodatkowych objaśnień ze strony polskiej płk. Szt.Gen. Lipko przeczytał propozycję Gł.Dowódcy W.Ukr. Atamana Petlury z dnia 17.lipca 1919 r. i przy tem zaznaczył, że armja ukraińska Galicyjska Naddniestrzańska, obecnie po reorganizacji wspólnie z armją Naddnieprzańską skutecznie walczy przeciw bolszewikom.

Następnie odczytuje 6 punktów zasadniczych / załącznik Nr.5/ na podstawie których Delegacja Wojska ukr. może zgodzić się na zawieszenie broni, objaśniając, że skutki tej umowy nie mogą mieć żadnego wpływu na przebieg konferencji pokojowej w Paryżu. N.P. wprowadzenie administracji cywilnej ukraińskiej na terytorjum, zajętem przez wojsko polskie nie może być pretekstem dla przesądzenia tych obszarów na korzyść jednej lub drugiej strony.

Na tem o godzinie 12.15 obrady odroczone do godziny 17. dla zbadania i omówienia warunków w instrukcjach i propozycjach zawartych, które wzajemnie sobie wręczono.

Każda Delegacja przemawiała w swoim języku a wnioski i propozycje zostały przetłumaczone.

Tegoż samego dnia o godz. 16. przyjechał mjr. Kamiński z Warszawy i polska delegacja rozpoczęła swoje posiedzenie.

Rozpatrzono propozycję Gł. Atamana Petlury z 17.lipca b.r., a że takowe zostały podane już do wiadomości N.D.W.P. więc postano-

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

wiono na razie nie odpowiadać, tem bardziej, że zawierały punkty dotyczące się kwestji politycznych i spraw Galicji Wsch., co zupełnie odbiega od kompetencji Polskiej Delegacji wojskowej.

Następnie przystąpiono do dyskusji nad "warunkami zasadniczymi" płk. Lipko / załącznik Nr.5./ . Część I. punkt 1. w sprawie natychmiastowego wstrzymania operacji armji polskiej na wsch. od Zbrucza przyjęto, zaznaczając jako warunek potrzebę zatrzymania przyczółków i linii demarkacyjnej i strefy neutralnej do linii rzeki Smotrycz. Wojska ukraińskie mają być wycofane ze strefy neutralnej, a służbę bezpieczeństwa będą pełnić polskie komendy / żandarmerja polowa /, które będą miały jako łączników, oficerów ukraińskich.

Punkt 2. odłożono do czasu kiedy Ukr.Del. przyjmie punkt 7. instrukcji N.D.W.P., a mianowicie punkty a.b.c.d..

Punkt 3. odrzucono, jako nie podpadający kompetencji del.pol..

Punkt 4. przyjęto, ale pod warunkiem, że będzie zagwarantowane osobiste bezpieczeństwo, względnie nietykalność tylko tym osobom, pochodzącym ze wsch. Galicji, które są nieposzlakowanej przeszłości. Względem obywateli, uchodźców ze wsch. Galicji, ściganych przez władze polskie za czyny karygodne, antypaństwowe i przeciw armji polskiej, zastrzegła sobie del.pol. w imieniu N.D.W.P. wszelkie kroki prawne.

Punkt 5. odłożono na razie, jako tyżący się spraw cywilnych.

Punkt 6. przyjęto.

11.sierpnia 1919 r.godz.9. / drugi dzień posiedzeń /.

Ukr. Del. wojsk. wręcza swoją pisemną odpowiedź na warunki zawieszenia broni, doręczone jej dnia poprzedniego, zawarte w instrukcji dla rokowań o zawieszenie broni / załącznik Nr.7./, w której zgadzając się na punkty 1 - 6 włącznie instrukcji N.D.W.P. / załącznik Nr.1./ wstrzymuje się na razie od odpowiedzi na punkt 7, a w sprawie linii demarkacyjnej wzdłuż rzeki Zbrucza, oczekując poprzednio na odpowiedź deleg.pol. na punkta zasadnicze doręczone jej przez deleg.ukr..

Co się tyczy Szepetówki to w myśl punktu 8. instrukcji N.D.W.P. może ukr. deleg. wojsk. dopiero po zawarciu zawieszenia broni dać ostateczną odpowiedź, zaznaczając już teraz, że Szepetówka, jako

punkt znajdujący się jeszcze na razie w ręku bolszewików, nie może być brany pod obrady w sprawie linii demarkacyjnej polsko-ukraińskiej.

Na punkt 7.b. ukr. deleg. zgadza się zasadniczo jedynie na zasadzie wzajemności, a konkretne wnioski w powyższej kwestji postawi dopiero po otrzymaniu odpowiedzi na postawione przez nią poprzednio pytanie / załącznik Nr.5./.

Punkt 7 c., godząc się na 5-cio dniowy termin wypowiedzenia zawieszenia broni Nacz.Dow.W.Ukr. przyjmuje jednocześnie na siebie obowiązki informować Nacz.Dow.W.P. o wszelkiej akcji bolszewików i w razie potrzeby wezwać pomocy W.P., które jedynie w tym wypadku mogą linię demarkacyjną przekroczyć.

Godząc się na punkt 7 c. i 8. zaznacza ukr. deleg. wojsk., że zawarty w 9.punkcie warunek wymiany jeńców może być przez nią przyjęty jedynie w razie zupełnego oddania ze strony polskiej wszystkich jeńców tak Ukrainy Naddnieprzańskiej jak i Galicji Wschodniej.

Punkt 16.Ukraińska delegacja zgadza się na zabezpieczenie życia i mienia uchodźcom polskim przed bolszewikami zamieszkałym na Ukrainie na podstawie istniejących praw Ukr. Narod. Resp. i w takim wypadku Rząd Rzeczypospolitej Polskiej zapewni bezpieczeństwo życia i mienia uchodźcom przed polską ofensywą mieszkańcom zachodniej części Ukraińskiej Narod.Republiki, nie biorąc pod uwagę ich narodowości i religji. Treść tej odpowiedzi przedysputowano, poczem Ukr.Del. wojsk. prosiła o pisemną odpowiedź na postawione przez płk. Lipko / załącznik Nr.6./ warunki. Temu życzeniu uczyniono zadość.

14.godz.

Ukr. Del. wojskowa wręczyła gen.por. Durskiemu list, w którym wyraża, że podane przez Del.pol.warunki szczególnie na zatrzymanie przez nas przyczółków nad Zbruczem oraz strefy neutralnej na wsch. od Zbrucza zgodzić się nie może i prosi o wydanie pozwolenia na jej powrót do Kamieńca Podolskiego.

Gen.Por. Durski wezwał Ukr.Del.wojsk. do sali obrad i przedstawił jej skutki zerwania rokowań, radząc jej, aby się wpierw delegacji ukr. nad tym krokiem dobrze zastanowili i porozumieli z Nacz.Dow.W.Ukr., Zarazem wezwał gen. Durski, aby podali swoje konkretne

wnioski wzgl.-warunki, a to odrębne:

a/. odnośnie do zawieszenia broni,

b/. wspólnej akcji bojowej przeciw bolszewikom.

Ukr.Del. zgodziła się i wysłała jedną depezę do Szefa Sztabu Generalnego atamana Petlury, drugą do szefa Szt. armji wsch.-galic..

17. godz.

Polska Del.wojsk. wyjechała do Warszawy, celem porozumienia się z Nacz.Dow.W.P. i wyjednania złagodzenia warunków zawieszenia broni.

13.sierpnia 1919 r. godz.14..

Po powrocie delegacji polskiej z Warszawy rozpoczynają się ponowne obrady dnia 13.8..

Przewodniczący gen.por. Durski otwiera o godz.18.posiedzenie.

Przewodniczący Delegacji ukraińskiej płk. Szt.Gen. Lipko usprawiedliwia, że wskutek braku połączenia Hughesem z Naczelnym Dowództwem Wojsk Ukraińskich w Kamieńcu Podolskim, nie może jeszcze dać dziś odpowiedzi na pismo z dnia 10.b.m.. Uczyni to natychmiast po porozumieniu się ze swoim Dowództwem.

Gen.por. Durski: Nacz.Dow.W.P. oświadczyło, że wszelka akcja bojowa zostaje z chwilą podpisania traktatu o zawieszeniu broni zupełnie wstrzymana. Linją rozdzielającą / demarkacyjną / między frontem polskim a ukraińskim ma być rzeka Zbrucz z niezbędnymi i dotychczas już osiągniętymi zabezpieczeniami na wschodnim brzegu tej rzeki / przyczółki mostowe /.

Nacz. Dow. W.P. wstrzymało swą akcję na Kamieniec Podolski, by podnieść znaczenie atamana Petlury i by dać dowód, iż ocenia należycie wartość wojskową Kamieńca Podolskiego dla Ukraińców.

Koniecznym jest stworzenie strefy neutralnej przynajmniej 5 km. dla obydwu stron.

Z chwilą podpisania zawieszenia broni w Dęblinie będzie wysłany do Nacz.Dow.W.Ukr. oficer łącznikowy z pomocnikami i na odwrót Nacz.Dow.W.Ukr. zechce wydelegować swego łącznika z pomocnikami, celem ułożenia dalszej przewidzianej współpracy.

Nacz.Dow.W.P. zastrzega sobie wolną rękę na wypadek przełamania frontu ukraińskiego przez bolszewików i uderzenia ich na polską linię, względnie gdyby Nacz.Dow.W.Ukr. życzyłoby sobie w tym wypadku pomocy.

Akcja wojsk atamana Petlury na Szepetówkę nie udała się, mimo to ukazały się fałszywe biuletyny o zajęciu nawet Dubna.

Płk.Szt.Gen. Lipko: To intryga bolszewików.

Gen.Por. Durski Nacz.Dow.W.P. nie ma żadnych nieprzyjacielskich zamiarów przeciw Petlurze. Przez swoją akcję chce stworzyć dla siebie tyktycznie dogodną sytuację i uzyskać połączenie między Zbruczem a frontem poleskim.

Mimo zajęcia Równa przez Polaków, które już nastąpiło, Nacz.Dow.W.P. zaznacza, że poruszenie to nie jest ofensywą i proponuje linię demarkacyjną.

Aby okazać swą dobrą wolę Nacz.Dow.W.P. jest skłonne, ponieważ widzi, że wojskom ukraińskim nasza akcja na Szepetówkę nie jest dogodna, zatrzymać swą ofensywę na linii Wołoczyska, Toki, Teofilpol, Kornica, Kriwan, Hoszcze, Pustomyty, Brezan. / załącznik Nr.11./.

Zwrócić muszę na to uwagę, że nasza kawalerja jest już zadyrygowana na Szepetówkę, wobec czego rozkaz ściągnięcia jej w tył doszedłby zapóźno. Nacz.Dow.W.P. dało polecenie jednak, by się kawalerja w razie napotkania wojsk ukraińskich nie wdawała w walkę zaczepną.

Nacz.Dow.W.P. żąda ze strony ukraińskiej dobrej woli, gdyż w razie zerwania tych układów nie mogłoby po raz 10. z rzędu rozpocząć nowych.

Płk.Szt.Gen. Lipko: Po porozumieniu się Hughesem z moim Dowództwem dam jutro t.j. 14.b.m. szczegółową odpowiedź.

Na tem posiedzenie skończono.

Ponieważ jednak i dnia 14.8. nie udało się uzyskać bezpośredniego połączenia Hughesem z Kamieńcem Pod., Zestawiła ukr.del. wojsk. na podstawie posiadanych instrukcji ostateczną odpowiedź na propozycję pol.del.wojsk. i doręczyła ją o godz. 16..

Odpowiedź tę rozdzielono na dwa zasadnicze rozdziały. Tak te-

go żądał gen. Durski na posiedzeniu z dnia 11.8. o godz. 14., a mianowicie:

- 1/. odnośnie do zawarcia zawieszenia broni i
- 2/. odnośnie do zawarcia przymierza wojskowego w celu wspólnej akcji przeciw bolszewikom.

te Ad.I. Nic nie wspominając o strefie neutralnej ani też o przyczółkach mostowych na Zbruczu żądają ukraińcy linii tej rzeki od wsi Trechpolski aż do jej ujścia, jako rozgraniczającej tyły armji polskiej i ukraińskiej, następnie omawiają szeroko sposób wydawania przepustek na przekraczanie tej linii i wreszcie poruszają ponownie żądanie, aby armji galicyjskiej było powołonem uzupełnić swe szeregi przez rekrutację ludności ukraińskiej z pewnego obszaru Galicji Wschodniej.

Kończąc słowami " bliższe szczegóły tej umowy opracuje osobna komisja wojskowe-polityczna o jakiej mówi się dokładniej w rozdziale drugim.

Następnie godzą się ukraińcy na termin 30-to dniowy i 5-cio dniowy wypowiedzenia tak jak było przez nas zaproponowane.

Ad.II.1/. Wojskom polskim przeznaczają się dla operacji przeciw bolszewikom strefa leżąca na zachód od linii: wieś Trechpolski, miasto Jampol, m. Kurin wzdłuż rzeki Horyn do wsi Mniszyn, Lipki, Szczyniczyn, Ludwipol, Stryj, Boro-woje, stacja Odwlojkowo, Blezowo, wzdłuż rz. Stwieża do ujścia jej w Prypeć.

Wojska ukraińskie operują w strefie na wschód od tej linii. Na wypadek posuwania się polskich i ukraińskich wojsk na południo-wschód od Prypeci linja rozgraniczająca będzie ustanowiona dodatkowo.

2/. Na zachód od linii rozgraniczającej operacyjne strefy polskiej i ukraińskiej armji na ukraińskim terytorjum w byłych granicach państwa Rosyjskiego administracyjno-ustawodawcza i zwierzchnia władza należy zaraz po podpisaniu tego traktatu do Ukraińskiej Republiki Ludowej.

Granica zachodnia tego terytorjum będzie ustanowio-

na przez osobną wojskowo-polityczną misję. Wojska polskie zobowiązują się na przyszłość wyjść z tego rejonu, gdy Rząd Ukraińskiej Republiki Ludowej będzie to uważał za niezbędne i możliwe.

3/.Linja podana w punkcie 3. jest oznaczona na mapie 1:200000.

4/.Używanie kolei żelaznych w celach operacyjnych przeciw bolszewikom w sąsiednich rejonach polskiej i ukraińskiej strefy operacyjnej, a także wzajemna pomoc w tych strefach zasadniczo przyjmuje się jednak w każdym razie za obopólnem porozumieniu się Nacz.Dow.W.P. i Ukr..

Zasadniczo pozwala się na korzystanie z kolei żelaznych także w celach handlowych, jednak po porozumieniu się obu rządów.

5/.W piętnasty dzień tego traktatu ma się zacząć wzajemna wymiana wszystkich jeńców tak Naddnieprzańskich jak i Galicyjskich ukraińców.

6/.Żądają ukraińcy zwrotu sanitarnego materiału oraz personelu zdobytego przez wojska polskie na armji galicyjskiej.

7/.Sprawy uzupełnienia armji galic. rekrutami i materiałem wojennym, powrotu wszystkich obywateli ukr. pochodzących z Galicji do ojczyzny i opracuje specjalna komisja wojskowo-polityczna, która ma rozpocząć swe prace nie później jak w 15 dni po zawarciu zawieszenia broni.

8/.Wszystkie warunki, na jakich polska i ukraińska delegacja zawierają ten układ nie mają żadnego wpływu dla rozstrzygnięcia terytorjalnych i politycznych pytań o stosunku Polski i całej Ukrainy

Porozumiawszy się uprzednio z Nacz.Dow.W.P. Polska Delegacja Wojskowa doręczyła Ukraińskiej Delegacji Wojskowej obszerną odpowiedź na jej pismo z dnia 14.8.,/ stawiając jednocześnie minimum żądań Nacz.Dow.W.P. /załącznik 21./.

W odpowiedzi na to na posiedzeniu odbytem dn. 13.8. przewodniczący Ukraińskiej Delegacji wojskowej pułk.Szt.Gen. Lipko zawiadamia , ~~zawiadania~~ że kompetencja reprezentowanej przez niego Dele-

gacji nie sięga tak daleko, by mógł dać zaraz definitywną odpowiedź na postawione przez Polską Delegację warunki w piśmie z dn. 15 b.m. 1.21. / załącznik 21/. Ponieważ nie może Delegacja Ukraińska osiągnąć połączenia z Hughesem z Nacz. Dow. W. Ukr., życzy sobie przerwanie obrad na najdalej 10 / dziesięć / dni, by mogła pojechać do Kamieńca Podolskiego. Gdyby postawione przez Polską Delegację warunki zostały przez Nacz. Dow. W. Ukr. zaakceptowane, wtedy wróci celem podpisania traktatu, w przeciwnym bowiem razie zawiadomi Nacz. Dow. W. P. o swojej decyzji.

Polska Delegacja Wojskowa zgadza się i przewodniczący wydaje odpowiednie zarządzenie celem wyjazdu Ukraińskiej Delegacji.

W międzyczasie daje Nacz. Dow. W. P. znać, że przybyła do Warszawy Ukraińska Delegacja z Pułk. Lipeckim na czele i pragnie porozumieć się z Ukr. Delegacją Wojskową, obradującą w Dęblinie, mając dla niej ważne instrukcje. Zaznacza zarazem, że Ukraińska Delegacja nie powinna wyjeżdżać bez porozumienia się z pułk. Lipeckim. Na wypadek przerwania obecnych pertraktacji zastrzega sobie Nacz. Dow. W. P. wolną rękę w operacjach wojennych na wschód, jakoteż w sprawie ewentualnych późniejszych rokowań.

Członek Ukraińskiej Delegacji Wojskowej sot. Łucki oświadcza co następuje:

W piśmie Polskiej Delegacji Wojskowej z dnia 15. b.m. 1.21. zawarty jest następujący ustęp:

"Zauważono odmienne dążenie poszczególnych delegatów, brak jedności w zapatrywaniach co do kwestji wojskowych, politycznych i gospodarczych, co było już poprzednio przyczyną wielokrotnego zrywania układów.

O ile Polska Delegacja Wojskowa z przyjemnością zauważyła u jednej części Delegacji Ukraińskiej dobrą chęć zawarcia zawieszenia broni i pokoju dla idei wznioślejszych, owianych pragnieniem - przy pomocy ^{akcji} polskiej zwalczania bolszewizmu, to druga grupa Ukraińskiej Delegacji Wojskowej usiłuje zająć się w pierwszej linji zagadnieniami bardziej lokalnymi, w danym wypadku podrzadnymi, pragnąc stworzyć dla siebie dogodne warunki dla przyszłego terenu zapasów politycznych".

Ustęp ten odnosi się do reprezentantów zachodnio-ukraińskiej republiki i uzasadniony jest tem, że potrzeby wschodnio-galicyjskiej armji ukraińskiej odmienną są od potrzeb wojska Głównego Atamana Petlury. Mimo wiążących nas instrukcji poszliśmy bardzo daleko, gdyż zależy ^{nam} na stworzeniu warunków wspólnego pożycia. Każdej stronie pobitej ciężko jest prosić o pokój, skoro zaś my na to zdecydowaliśmy się, to jest to dowodem, że faktycznie tego pokoju pragniemy. Wojny z polakami nie chcemy, chcemy ją prowadzić tylko z bolszewikami. Do tego potrzebne są nam uzupełnienia w materiale ludzkim i martwym ze Wschodniej Galicji dla zasilenia naszej armji, jest to bowiem kwestją istnienia armji. Z tych samych przyczyn są nam potrzebni obecnie jeńcy ze Wschodniej Galicji.

Sotnik Mszanicki pobiera wywody sotnika Łuckiego, zwracając uwagę na psychę ludności ukraińskiej, zarażonej ideami rewolucyjnymi, dlatego użycie jej do walki z bolszewizmem będzie lepsze niż bezczynność w domu. Może się ona bardzo łatwo zwrócić przeciw polakom, których uważać będą tylko jako okupantów.

Pułkownik Szt.Gen. Lipko porusza kwestję przyczółków mostowych i zaznacza, że bezpośrednia styczność ludności ukraińskiej z wojskiem polskim mogłaby doprowadzić do starć, co znowu zepsułoby wzajemny stosunek Nacz.Dow.W.P. i Ukr.; a agitacja między ludnością ukraińską mogłaby być skierowaną przeciw rządowi ukraińskiemu.

Ppułk.Hoszowski zbija jego twierdzenia, ponieważ niesłychaną jest rzeczą by z okazji zawieszenia broni armja cofała się z zajętych pozycji, dlatego już polacy muszą obstawać przy zatrzymaniu przyczółków w swoich rękach, że nakazują to względy strategiczne; równocześnie zauważone, że obsadzenie na czas zawieszenia broni kilku miejscowości nie może być podstawą rozruchów na tle politycznym.

Major Kamiński, Fotmistrz Berger zabierają również w powyższych kwestjach głos.

Gen.-por. Durski komunikuje, że wniesione przez ukraińską delegację wojskową do Min.Spr.Wewnętrznych pismo w sprawie składania przycięgi przez urzędników - ukraińców w byłej Wschodniej Galicji zostało przez kurjera wysłane do Warszawy.

Sotnik Mszanicki wnosi pismo do Nacz.Dow.W.P. w sprawie zarekwi

rowanych w Buczaczu/por. W.P. Kaczora rzeczy i pieniędzy, będących własnością profesora uniwersytetu w Kamieńcu Pod. Fieroda Szweca.

przez
Ukraińska Delegacja Wojskowa porozumiała się aparatem Hughe-
sa z przewodniczącym, bawiącej obecnie w Warszawie Delegacji Ukr.,
pułk. Linickim, oświadcza, że przerywa rokowania i wyjeżdża z Dębli-
na dnia 16.8. 1919 r. pociągiem osobowym, odchodzącym o godz. 15-40.

Przed odjazdem swoim doręczyła Ukr. Del. Wojsk. odpowiedź na pis-
mo polskiej delegacji z dnia 15.8. / zał. 21. /, tłumacząc jednocześnie
nie bliżej powody przerywania rokowań. / zał. 23 /.

Charakterystyka pertraktacji.

Już w pierwszym dniu pertraktacji zarysowały się zasadnicze różnice poglądów obu delegacji, nie rokujące bynajmniej szybkiego dojścia do porozumienia. Wynikało to już przedewszystkiem z charakterystyki deleg. ukr., która wyraźnie dzieliła się na 2 odłamy, dążące do zupełnie odrębnych celów. Wtenczas gdy członkowie Delegacji Ukr., będący przedstawicielami armji Galic. wysunęli na pierwszy plan sprawę uzupełniania ich armji żywym i martwym materiałem w Galicji Wschodniej, żądając jednocześnie pewnych koncesji politycznych na obszarze tego kraju, to w przeciwieństwie do nich przedstawiciele armji Ukrainy Nadnieprzańskiej zrezygnowali już zupełnie pod każdym względem z Galicji Wschodniej, stojąc natomiast twardo na stanowisku rzeży Zbrucza, jako linii demarkacyjnej i odmawiając kategorycznie dyktowanie ze strony polskiej jakiegokolwiek warunków odnośnie od obszarów na wschód od Zbrucza. Powyższe żądania Deleg. Ukr. należy uważać jako główny powód, że obie delegacje po tygodniowych obradach nie doszły do żadnych konkretnych rezultatów a i na przyszłość można śmiało twierdzić, że Delegacja Ukr., w skład której będą wchodzić przedstawiciele armji galic. nigdy nie podpisze traktatu, nie dającego im przynajmniej pewnych koncesji w Galicji Wsch. dzięki który mogliby utrzymać przez czas dłuższy egzystencję armji galicyjskiej.

1365/52
2
Tłomaczenie.

Załącznik: 6.

Punkty zasadnicze

Na podstawie których delegacja wojska ukraińskiego może zgodzić się na zawieszenie broni między ukraińską a polską armją.

1) Natychmiastowe wstrzymanie operacji ze strony armji polskiej na wschód od Zbrucza z zakazem przekroczenia tej rzeki nawet pojedynczym osobom z wyjątkiem parlamentarzysty i oficjalnych osobistości na podstawie prawa międzynarodowego.

2) Wspólna akcja bojowa armji polskiej i ukraińskiej przeciw bolszewikom i rozgraniczenie sfery operacyjnej tych armji.

3) Zabezpieczenie dla armji zachodniej części Ukr. Narod. Rep. (t.j. Galicyjskiej) korzystania z wszelkich środków pewnej części terytorjum wschodniej Galicji, koniecznych dla tej armji, dla prowadzenia wojny z bolszewikami na terytorjum wschodniej Ukrainy, przy czem wyklucza się prawo poboru obywateli polskiej narodowości na tem terytorjum Galicji wschodniej dla tego celu.

4) Zabezpieczenie obywatelom całej zachodniej części Ukr. Narod. Republiki, bez różnicy narodowości i to tak mieszkającym na tem terytorjum, jak i tym, którzy emigrowali z armją galicyjską osobistego bezpieczeństwa i tych ogólnych praw obywatelskich, jakie przysługują wszystkim mieszkańcom tego kraju na podstawie ustaw tamże obowiązujących.

5) Wyznaczenie pewnej linii na terytorjum wsch. części Ukrainy Narodowej Republiki z tem, że bez względu na to jakie wojska tam operują, czy operować będą, polskie czy ukraińskie na wschód od tej linii będą obowiązowały wszystkich mieszkańców ustawy Ukr. Narod. Republiki, że administracja tamże będzie należeć do urzędów tejże Republiki i że na każde ządanie rządu Ukr. Narod. Rep. gdyby on uważał to za konieczne i możliwe, polskie wojska znachodzące się wówczas

na wschód od tej linii, ma się przesunąć na zachód od tejże linii.

6) Wszystkie umowy na podstawie których delegacja wojskowa, polska i ukraińska mają dojść do zgody, nie mają żadnego znaczenia dla rozstrzygnięcia kwestji politycznych i terytorjalnych Polski i Ukrainy, na konferencji pokojowej w Paryżu. =

Przewodniczący delegacji

Gen. Sztabu

pułk. Lipke mp.

Sekretarz delegacji

kap. Roman Husar mp.

1365/923

delegacja wojskowa /.

O d p i s.

Załącznik 6.

Odpowiedź

Polskiej delegacji wojskowej na warunki zawieszenia broni, podane przez prezesa ukraińskiej delegacji wojskowej, pana pułkownika Szt.Gen.Lipko.

1/. Polska delegacja wojskowa zgadza się na natychmiastowe wstrzymanie akcji bojowej przeciw armji ukraińskiej i pozostania na dotychczasowej linii frontowej t.j. nad rzeką Zbrucz według załączonego szkicu / z przyczółkami w Husiatynie, Skale, Satanowie i Wołoczyskach / uwidocznioną w przyległym szkicu linię frontową, uważa się zarazem za linię demarkacyjną.

Zakaz przekraczania oznaczonej powyżej linii demarkacyjnej zostanie wydany, przyczem Naczelne Dowództwo W.P. zastrzega sobie pas neutralny na wschód od linii demarkacyjnej.

2/. Jest przewidziane w 8.punkcie polskiej instrukcji, a może być rozpatrywane po oficjalnem zawieszeniu broni.

3/. Jako kwestja zasadniczo polityczna nie może być przedmiotem dyskusji delegacji wojskowej, mającej jedynie ustalić warunki zawieszenia broni.

4/. Przyjmuje się do wiadomości z dodatkiem, że władze Polskie zastrzegają sobie kroki prawne wobec osób ściganych za wszelkie czyny karygodne.

5/. Może być po dokonaniem zawieszeniu broni przedmiotem obrad delegacji wojskowych, względnie wojskowo-politycznych, mających ustalić warunki wspólnej akcji bojowej przeciw bolszewikom.

6/. Przyjmuje się do wiadomości z wykluczeniem
słów: " na konferencji pokojowej w Paryżu

Dęblin, dnia 11 sierpnia 1919.

Przewodniczący polskiej delegacji
wojskowej

Za zgodność:

Berger m.p.rotm.

Durski m.p.
generał porucznik.

O d p i s.

1365/924

NACZELNE DOWODZTWO. W. P.
(SZTAB GENERALNY)

Załącznik: Nr. 11.

Warszawa dn. 13 sierpnia 1919 r.

Tylko Do

Wiadomości Gen. Durskiego i Delegatów Polski:

I N S T R U K C J A. (dodatkowa)

1). Wszelka akcja bojowa zostaje z chwilą podpisania traktatu o zawieszenie broni wstrzymana.

2). Linję demarkacyjną między wojskami polskimi i ukraińskimi na stanowić rzeka Zbrucz z niezbędnymi taktycznymi zabezpieczeniami na wschodnim brzegu tej rzeki. (Jak na mapie).

Strefa neutralna chodź-by w najskroniejszym wymiarze (Zwaniec, względnie 10 kil. na wschód od linii demarkacyjnej), jest konieczna aby nie dochodziło do starcia.

3). termin wypowiedzenia zawieszenia broni 5 dniowy. Na wypadek wkroczenia bolszewików w strefę neutralną wynawia sobie Nacz. Dowództwo wolną rękę w posuwaniu się na wschód względnie na południowy-wschód.

Ważność zawieszenia broni 30 dni od dnia podpisania układu.

W razie przedłużenia należy 5 dni przed upływem układu nowy układ podpisać.

4). Naczelne dowództwo wojsk ukraińskich ma oddać wszystkich jeńców polskich w zamian zaco będą zwróceni wszyscy jeńcy pochodzący z Ukrainy nadnieprzańskiej. Oddanie wszystkich jeńców ma nastąpić do 15 dni od podpisania. Coz się tyczy jeńców z Galicji Wschodniej, to ci ostatni w odpowiednim czasie zostaną wypuszczeni na wolność z prawem powrotu do miejsca ich zamieszkania.

5). Rząd gł. Atamana Petlury pozwala polakom osiadłym na Ukrainie, którzy schronili się przed bolszewikami, na powrót do kraju i zabezpiecza im życie i zwrot strat, które ponieśli w cza-

się od usamodzielnienia Ukrainy.

6). Łącznikowy oficer polski z pomocnikami zostanie przyjęty w Głównej Kwaterze Atanana Petlury, jako upoważniony Nacz. Dow. W. P.

7). Linja rozgraniczająca działania wojenne przeciw bolszewikom pomiędzy wojskami polskimi a ukraińskimi: najdalsze ustępstwo od linii wymienionej w instrukcji z 7.VIII.r.b. byłaby następująca linja: Bazalja-Krywin (w naszych rękach) - dalej rzeka Słucz.-----

m/p

Za zgodność:

Haller pułkownik

Bołdeskuł.

Naczelne Dowództwo Wojsk Polskich.
Delegacja wojskowa dla przeprowa-
dzenia pertraktacji o zawieszenia
broni.

Załącznik 21.

Nr.21.

Do

P.T. Wojskowej Delegacji ukraińskiej Naczelnego Dowództwa Wojsk Głównego Atamana Petlury, dla przeprowadzenia pertraktacji o zawieszenie broni, na ręce Pana Pułkownika Sztabu Generalnego L i p k o.

W odpowiedzi na otrzymane pismo Nr.32. z dnia 12.sierpnia 1919. Polską Delegacją wojskową ma zaszczyt w imieniu Naczelnego Dowództwa Wojsk Polskich oświadczyć co następuje:

Reasumując całą dotychczasową ustną i pisemną wymianę myśli okazała się po stronie Ukraińskiej Delegacji wojskowej pewnego rodzaju rozbieżność w zapatrywaniu oraz w kierunku dążeń i interesów.

Ustnie omawiane i częściowo jako słusznie przyznane warunki zostały następnie przez Ukraińską Delegację wojskową w odnośnych oświadczeniach pisemnie zmienione i tak zmodyfikowane, że stały się dla Polskiej Delegacji Wojskowej niemożliwe do przyjęcia.

Mimo wielokrotnych przedstawień ze strony Polskiej Delegacji wojskowej, bywają sprawy czysto polityczne mieszane do spraw wojskowych. Postępowanie tego rodzaju utrudnia działalność Polskiej Delegacji Wojskowej, nie mającej do omawiania i roztrząsania spraw politycznych żadnej kompetencji.

Zauważono odmienne dążenia poszczególnych delegatów, brak jedności w zapatrywaniach, co do kwestji wojskowych, politycznych i gospodarczych, co było już poprzednio przyczyną wielokrotnego zrywania układów.

O ile Polska Delegacja Wojskowa z przyjemnością zauważyła u jednej części delegacji ukraińskiej dobrą chęć zawarcia zawieszenia broni i pokoju dla idei wznioślejszych, owianych pragnie-

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

niem przy pomocy akcji polskiej zwalczania bolszewizmu, to druga grupa Ukraińskiej Delegacji wojskowej usiłuje zająć się w pierwszej linii zagadnieniami bardziej lokalnymi, w danym wypadku podrzędnymi, pragnąc stworzyć dla siebie dogodne warunki dla przyszłego terenu zapasów politycznych.

Takiem postępowaniem utrudnia się zadanie obu delegacji o charakterze czysto wojskowym.

Główny Ataman Petlura oświadczył polskiej delegacji wojskowej przez usta Pana Pułkownika Sztabu Generalnego Lipko, że z Polakami walki ani nie prowadzi, ani jej prowadzić nie ma zamiaru. Polska Delegacja wojskowa, ceniąc powyższe oświadczenie, z drugiej strony pragnąc wesprzeć Głównego Atamana Petlurę w jego obecnej walce z bolszewikami, okazała najlepszą chęć odnośnie do zawarcia zawieszenia broni, a chcąc dać widoczny dowód tego dążenia, wyjednała u Naczelnego Dowództwa Wojsk Polskich znaczne złagodzenie warunków, które zaraz na wstępie podano Ukraińskiej Delegacji wojskowej do wiadomości.

Poniżej podaje Polska Delegacja wojskowa zredukowane do minimum, ale ostateczne warunki zawieszenia broni, od których odstąpić pod żadnym względem nie może.

Naczelne Dowództwo Wojsk Polskich, nie przesądzając wyniku rokowań niniejszych o zawieszenie broni, wstrzymało dobrowolnie jeszcze przed ukończeniem tych rokowań całą akcję bojową nad Zbruczem, chcąc dać już w ten sposób Głównemu Atamanowi Petlurze dowód swej dobrej chęci zawarcia pokoju. Fakt ten już sam przez się jest może największym ustępstwem ze strony armji zwycięskiej, a jednocześnie dowodem najlepszych chęci i zamiarów względem Głównego Atamana Petlury i jego poczynań, czego Ukraińska Delegacja wojskowa przeoczyć nie może.

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

A.
Ostateczne warunki zawieszenia broni, od których Naczelne Dowództwo Wojsk Polskich odstąpić nie może.

1. wszelka akcja bojowa zostaje wstrzymana z chwilą podpisania traktatu o zawieszenie broni.
2. Polska armja galicyjska wstrzymuje dobrowolnie akcję bo-

jową na obecnie zajmowanej i taktycznie zabezpieczonej linii frontowej rzeki Zbrucz.

3. Celem uniknięcia możliwych i prawdopodobnych starć między wojskami Polskimi a ukraińskimi ustanawia się ze względów praktycznych między rzeką Zbrucz a potokiem Zwaniec, Zwańczyk, dalej miejscowościami Borszczówka, Weselec, Sołomna, Kurniki, Wojtowce, Klininy, Bazalja, pas neutralny. Pas ten może być ewentualnie w razie żądania zwężony do 5 / pięciu / km. co jednak nie wskazane.

Na obszarach pasu neutralnego nie wolno ani armji polskiej, ani też ukraińskiej trzymać żadnych oddziałów wojskowych. Utrzymanie bezpieczeństwa na obszarach pasu neutralnego pozostawia się dotychczasowym miejscowym władzom autonomicznym.

Co do zaproponowanych przepustek, zgadza się polska delegacja wojskowa na wniosek Ukraińskiej Delegacji wojskowej, przewidując w razie zawieszenia broni stacje przepustkowe w miejscowościach: Isakowce, Husiatyn, Satanów, Wołoczyska i Orzechowce, stawiając równocześnie propozycję, aby Dowództwo Wojsk Ukraińskich ustanowiło identyczne stacje przepustkowe na wschodniej granicy określonego powyżej pasu neutralnego.

4. Układ o zawieszeniu broni obowiązuje na przeciąg dni 30 / trzydziestu / od dnia podpisania. W razie przedłużenia należy 5 / pięć / dni przed upływem podpisać nowy układ.

Wypowiedzenie tego układu obowiązuje obustronnie na 5 / pięć / dni za poprzednim zawiadomieniem wzajemnem.

Na wypadek wkroczenia bolszewików w strefę neutralną, pozostawia się Naczelnemu Dowództwu Wojsk Polskich wolną rękę w posuwaniu się na wschód względnie na południowy wschód.

5. Naczelne Dowództwo Wojsk Ukraińskich ma oddać wszystkich jeńców polskich, w zamian za to będą zwróceni wszyscy jeńcy pochodzący z Ukrainy Naddnieprzańskiej. Oddanie wszystkich jeńców ma nastąpić do 15 / piętnastu / dni od podpisania niniejszego układu. Co się tyczy jeńców, pochodzących z byłej Galicji wschodniej, to ci ostatni zostaną wypuszczeni w swoim kraju na wolność z prawem powrotu do ich stałych miejsc zamieszkania.

6. Rząd Głównego Atamana Petlury pozwala polakom osiadłym

na Ukrainie, którzy schronili się przed bolszewikami, na powrót do kraju i zabezpiecza im życie i zwrot strat, które ponieśli w czasie usamodzielnienia Ukrainy.

7. Łącznikowy oficer polski z pomocnikami zostanie przyjęty w głównej Kwaterze Atamana Petlury, jako upełnomocniony Naczelnego Dowództwa Wojsk Polskich, które to w razie podobnego żądania ze strony ukraińskiej zgadza się na wzajemność.

8. Warunki niniejszego układu nie mają żadnego znaczenia i wpływu na późniejsze ułożenie się stosunków politycznych i terytorjalnych, zarówno Polski jako też Ukrainy.

B.

Odnosnie do podanych nam warunków wspólnej akcji przeciw bolszewikom, Polska Delegacja wojskowa pozostawia szczegółowe omówienie tej sprawy osobnej komisji, która po skutecznym zawarciu zawieszenia broni przystąpi do wypracowania planu i warunków, wynikłych ze wspólnej akcji bojowej na wschodzie przeciw bolszewikom.

Ze względu jednak na fakt, że armja polska już teraz stacza walki z bolszewikami i w ściganiu tychże posuwa się na wschód, określa się na razie jako rozgraniczenia działań operacyjnych linję: Bazalja - Szepetówka - Korzec - Olesk.

Wspólne korzystanie ze stacji kolejowej Szepetówka zastrzega się Dowództwu Wojsk Ukraińskich na wszelki wypadek, pozostawiając ewentualne przesunięcie oznaczonej powyżej linii rozgraniczenia według potrzeb strategicznych na zachód, a w razie życzenia Głównego Atamana Petlury, o ile byłoby możliwe także na wschód - osobnej komisji, powołanej do opracowania i ustalenia warunków tej akcji.

Powstanie takich komisji może nastąpić dopiero po skutecznym zawarciu zawieszenia broni.

- . -

Polska Delegacja wojskowa, podając powyższe warunki do wiadomości i powzięcia ostatecznej decyzji ze strony Delegacji Ukraińskiej, poczuwa się do obowiązku zwrócić uwagę, że Naczelne Dowództwo Wojsk Polskich musi być przy zawieraniu umowy z Ukraińcami w pewnej rezerwie, bo nie posiada dostatecznej gwarancji czy

zawarta umowa zostanie u miarodajnych czynników zaakceptowana, względnie kiedy znowu zerwana. Ostrożność przy zawieraniu podobnych układów, jest niestety wskutek dotychczasowego doświadczenia koniecznie wskazana. Zatrzymanie dotychczasowej linii frontowej polskiej, jest zatem warunkiem czysto ochronnym dla własnych wojsk i nie ukrywa względem armji ukraińskiej żadnego niebezpieczeństwa agresywnego.

Jeżeli zatem cała armja ukraińska ma szczerzy zamiar podjęcia walki wspólnie z polakami przeciw bolszewikom, to powinno jej we własnym jej interesie zależeć na tem, armja polska aby wystąpiła jaknajenergiczniej z możliwie największymi siłami. W razie niedostatecznego zabezpieczenia linii frontowej Zbrucza, musiałoby Naczelne Dowództwo Wojsk Polskich zatrzymać na tym odcinku większe siły bojowe, coby się niekorzystnie odbiło na akcji przeciw bolszewikom.

W końcu zaznaczyć musi Polska Delegacja wojskowa w sposób jaknajbardziej kategoryczny, że na wypadek zerwania obecnie toczących się pertraktacji, widziałaby się zmuszoną, uważać próbę nawiązania stałych stosunków wojskowych z Głównym A tam a nem Petlurą za szkodliwą zwłokę w rozwinięciu pełnej akcji przeciw groźnemu dla całości Europy bolszewizmowi.

Wskutek tego wszystkie późniejsze próby nawiązania rokowań, pomijając już zasadniczą zmianę sytuacji na niekorzyść szans Ukraińskich, byłyby logicznie zbędne, a do uskutecznienia tem trudniejsze.

Polska Delegacja Wojskowa zprasza tedy Delegację Ukraińską, by przed powzięciem ostatecznej decyzji zechciała skrupulatnie sprawę rozpatrzyć i nie krępować owej decyzji sprawami małej wagi.

Za zgodność:

Berger m.p.
rotmistrz.

Przewodniczący Polskiej Delegacji

wojskowej

D u r s k i m.p.

generał-porucznik.

184
452

U.N.R.

Przewodniczący Ukr.
wojsk delegacji dla
pertraktacji z pol.
N.D.W.P.

1365/52 6
Tłomaczenie.

Załącznik: Nr. 23.

Dęblin 15 sierpnia 1919.

Nr. 33.

DO

Wojskowej delegacji N.D.W.P. dla prowadzenia per-
traktacji o zawieszenie broni.

W odpowiedzi na pismo z dnia 15 sierpnia 1919. Nr. 21.
Ukr. Wojskowa Del. na zaszczyt oświadczyć imieniem Głównego
Atamana Wojsk. Ukr. Narodnej Republiki:

Wszystkie wypowiedziane Ukr. W. Del. na piśmie czy też w
ustnej formie ^{są} myśli, zgodne z treścią listu Głównego Atamana
Wojsk Ukr. N. R. Petlury do Polskiego Gł. Dowództwa z dn. 17. 7. 19.
pod L. 01724., jakie stanowi podstawę dla pertraktacji delega-
cji pozostającej pod mem przewodnictwem.

Treść wyżej wspomnianego pisma Atamana Petlury podaliś-
my do wiadomości Sztabu Galicyjsko-Wołyńskiego Frontu w pierw-
szym dniu naszego przybycia do Lwowa t. j. w dniu 20 lipca
b. r., skąd podano go do wiadomości G. D. W. P. jakie na podstawie
tegoż listu uznało za odpowiednie wejść z nami w pertraktacje.

Pozostająca pod mem przewodnictwem delegacja nie jest
także winną, iż Polskie gł. Dowództwo nie upoważniło swej de-
legacji prowadzić pertraktacje co do niektórych spraw peru-
szonych w liście At. Petlury a zarazem delegacja nasza nie mo-
że z tej przyczyny niewykonać swego zadania to jest wogóle
nie wspominać o tych sprawach, a dać swą zgodę w czyste wojs-
kowych kwestjach dalej idącą, niż to przewidziane w wiążących
ją pełnomocnictwach.

Nie możemy równocześnie nie zwrócić naszej uwagi na to,
że nie chcąc wdawać się w omawianie pewnych politycznych

spraw i pragnąc ograniczyć się tylko do czysto wojskowych kwestji Polsk. W. Del. porusza ze swej strony czystą polityczną kwestję w punkcie 6. rozdziału A. w piśmie pod Nr. 21.

Ukr. W. Del. na zaszczyt zapewnić P. W. Del., że żadna kwestja poruszona w pertraktacjach ze strony Ukr. Del. nie ma na celu stworzyć dla nas wygodnych warunków dla przyszłej politycznej walki. My pragniemy uzyskać tylko możliwe warunki w Oczyszczeniu Gal. Armji dla jej walki z bolszewikami na terytorjum Ukrainy, tej walki, w której ona już cały miesiąc bierze pewny udział, co również zaznaczone w liście Gł. Atam. Petlury pod N. 01724.

Ukr. W. Del. zapewnia P. W. Del., że Gł. Dow. wszystkich Ukr. Wojsk. nie ma żadnych egresywnych zamiarów przeciw Polsce, iż, co wiadomem jest całej Europie, prowadzi one wśród najcięższych warunków wojnę przeciw bolszewikom od pierwszej chwili narodzin bolszewizmu w Rosji t. j. już od dwóch lat, co wychodzi na bezpośrednią korzyść całej Europy Zachodniej. Do tej wojny zebrane teraz całą orężną siłę Ukrainy i z tego powodu zażąda Gł. Dow. W. Ukr. myśl o rezerwach Armji Polskiej we wschodniej Galicji.

Ceniąc pokojowe zamiary polskie, Ukr. W. Del. podaje do wiadomości Polsk. W. Del., że oznaczone nią w piśmie pod Nr. 21. minimum polskich warunków, co się tyczy zawieszenia oręża, przekracza w pewnych ważnych punktach pełnomocnictwa jaką w tej sprawie otrzymała Ukr. W. Del. od Gł. Atam. Petlury. Zważywszy brak wszelkiej łączności z N. Dow. W. Ukr. i ważność decyzji a do jakich nie możemy wziąć na siebie całej inicjatywy i odpowiedzialności, Ukr. W. Del. prosi P. W. Del. zgodzić się na przerwanie konferencji nie dłużej jak na 10. dni z tem, aby jeszcze dzisiaj mogła nasza Delegacja w pełnym składzie odjechać do N. Dow. W. Ukr. przedłożenia mu warunków, jakie proponuje P. W. Del. aby następnie po otrzymanej zgodzie Gł. Dowództwa podpisać umowę na tych warunkach względnie na wypadek nie

osiągnięcia zgody, oświadczając P.Gł.Dow., iż pertraktacje o zawieszenie broni zrywa się.

Generał Sztabu Pułk. Lipke.
Przewodniczący Ukr. W. Delegacji.

Sekretarz
Husar kapt.

Za zgodność z oryginałem.
Łucki setnik.